

Forum for natur og friluftsliv i Nord-Trøndelag

Nord-Trøndelag Fylkeskommune
Fylkets hus
7735 STEINKJER

30.10.09

NT FYLKESKOMMUNEN
SENTRALARKIVET

Arkivsaknr.: 07/08642-77

Etat/Avd.: RUA Sakbeh.: RH

Mottatt: 03.11.2009 U.off.: _____

Arkiv: 741

HØRINGSUTTALELSE: KLIMA- OG ENERGIPLAN FOR NORD-TRØNDLAG

Viser til forslag til klima- og energiplan for Nord-Trøndelag, høringsutkast, som har vært tilgjengelig på Fylkeskommunens nettsider med høringsfrist 1. November 2009.

Forum for natur og friluftsliv i Nord-Trøndelag

Forum for natur og friluftsliv (FNF) er et samarbeidsorgan og nettverk mellom natur- og friluftsansjoner på fylkesnivå. FNF jobber blant annet for at natur- og friluftslivsinteressene blir ivaretatt i aktuelle saker i de enkelte fylkene.

Følgende organisasjoner og sammenslutninger er tilknyttet FNF-NT: Nord-Trøndelag Røde Kors, Nord-Trøndelag Orienteringskrets, Nord-Trøndelag Krets av Norsk Speiderforbund, Grønn Hverdag, Nord-Trøndelag Turistforening, Norges Jeger- og Fiskeforbund Nord-Trøndelag, 4H Nord-Trøndelag, Det Norske Hageselskap i Nord-Trøndelag, Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag og Norsk Ornitologisk Forening i Nord-Trøndelag.

Kommentarer

Vi synes det er positivt at Fylkeskommunen tar tak i utfordringene med klima og energi ved å utforme en plan, der regionale utfordringer og strategier for å arbeide med klimautfordringer trekkes opp.

Som utvalget selv peker på er kunnskap grunnleggende for å ta de riktige vurderingene. Med utviklingen som skjer i dag og økende kunnskap om klimaet håper vi at ny og oppgradert kunnskap blir tatt med i det videre arbeidet.

En så stor plan bør oppfølges med evaluering hvert år. Er mål nådd, blir de nådd i et steg eller blir de gradvis nådd? Vi håper at Fylkeskommunen følger opp dette og fastlegger denne type oppgave til bestemt etat eller personer slik at det blir gjort! Når det legges ned så mye arbeid og trekkes opp så store strategier/mål er det viktig at dette blir en plan som kan brukes, blir brukt og ikke minst at det er mulig og kvalitetsikre det arbeidet som gjøres med klima- og energiutfordringer.

Fylkestinget har som målsetting at innen 2020 skal klimagassene reduseres med 50 % i egen virksomhet og 30 % i Nord-Trøndelag.

Nord-Trøndelag har i de siste år hatt mindre forbruk enn produksjon av kraft. Dette er positivt med tanke på de dystre prognoser for krafttilgangen i Midt-Norge. Samtidig viser figur i kap 2.5 at strømforbruket i Nord-Trøndelag nesten ikke har økt på 20 år. Dette bør være et bevis på at det *ikke* er behov for økt kraftproduksjon for å dekke eget kraftforbruk. Nord-Trøndelag sine største utslipp av klimagasser skjer i jordbruket da dette er en stor aktør i fylket. Samtidig er det mye skog i fylket med det resultat at det bindes mer CO₂ enn de samlede klimagasser som slippes ut.

Det er positivt at Fylkeskommunen går foran som et godt eksempel med bl.a. etterisolering av egne bygninger. Særlig positivt at det beviser at fokus på klima og energi virker med reduserte utslipp av CO₂ og mindre energiforbruk. Dette ser vi svært godt på statistikk på videregående skoler. Positivt at det i større grad blir brukt videokonferanser der dette er mulig for å spare reisekostnader og miljøet. Fylkeskommunene som en faglig planmyndighet er bra. Så fremt det faktisk finnes oppdatert kunnskap om fagfeltet, samt at forslagene som settes frem er faglig begrunnet. Det er positivt at Fylkeskommunen satser på holdningsskapende arbeid. Det er bra at dette retter seg mot skolen, da det som kjent er lettere å danne gode holdninger i ung alder enn å endre holdninger til godt voksne.

Klima- og energivennlig arealbruk er bestemmende for transportbehovet, og vil i tillegg være vesentlig for valg av transportmiddel. En storstilt utbygging av veinettet vil kunne føre til økt trafikk og større ressurs- og miljøkostnader. Bedre veier fører som oftest til at både persontrafikk og varetransport på vei økes og virker dermed motsatt av «miljøvennlig transport». I så fall burde man i stedet satse på utbygging av jernbane og annen kollektivtransport. I tillegg vil det være viktig å satse på utbygging av gang- og sykkelstier. Det er stor mangel av dette i Trøndelag i dag. Som planen selv uttaler er det viktig at sykkelveier ikke bare er bruddstykker, men bør være sammenhengende for å kunne fungere som en transportåre. Utbygging av gang- og sykkelstier bør ikke bare prioriteres på grunn av klimaet, man bør også tenke på effekter innen helse og utdanning. En god planlagt infrastruktur/arealplanlegging vil være med på å sette fokus på både kollektivtransport og miljøvennlig transport som f. eks sykkel er.

Vi ser positivt på at Fylkeskommunen ønsker å utarbeide en helhetlig plan for fylket når det gjelder småkraftverk. Dette er noe som er blitt etterlyst i lengre tid og som nå bør prioriteres. Potensialet for utbygging av vannkraft er stort i Trøndelag, men det er viktig at det kommer en helhetlig plan på dette. Mangel av denne type oversikt gjør at det er umulig å få en reell oppfatning av småkraftutbygging i fylket. Helhetlige planer knyttet til energiutbygging vil være et godt verktøy for å redusere konflikter knyttet til både vind- og vannkraft.

Kystgranskogen har stor verdi for det biologiske mangfoldet. I følge Bern-konvensjonen har Norge forpliktet seg til å ta vare på det biologiske mangfoldet og ikke minst truede arter. En stor prosentandel av rødlisteartene er knyttet til kystregnskog. Skog som i følge klima- og energiplanen skal hugges for å plante ny skog for økt CO₂-binding. Er det bred faglig enighet om at dette er et virksomt tiltak og vil en da kunne nå målsettingen om å stanse tapet av biologisk mangfold?

Skog spiller en viktig rolle i mange sammenhenger. Men hvorvidt den spiller så stor rolle i forbindelse med klima og energi er en diskusjonssak. Skog binder som kjent CO₂, men effektene som framlegges i kystskogmeldinga er kilde til stor uenighet blant eksperter. Planting av skog for å øke CO₂-bindingen er i så fall en nødløsning når vi også vet at naturtyper med gammelskog spiller en vesentlig rolle for bevaring av biologisk mangfold. Er det slik at naturmangfoldet endres/tapes ved dagens klimadiskusjon og i «iveren etter å være best i klassen» med CO₂-binding er kanskje mye av fokuset på natur tapt. Naturmangfoldsloven sier i formålsparagrafen «Lovens

formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.» En størstilt skogplanting vil kunne bryte med målsettingene til naturmangfoldsloven. Det er idet hele tatt vanskelig å ta kystskogbruksmeldingen alvorlig, da den virker mer som et bestillingsverk for skogbruksnæringen og papirindustrien, enn et framtidrettet miljødokument. De norske biomangfoldforpliktelsene kan ikke betraktes som et hinder for bærekraftig skogbruk, men som en del av rammebetingelsene for næringen.

Konklusjon

Klima- og energiplan for Nord-Trøndelag gir gode mål og føringer for reduksjon av utslipp i fylket. Det er også mye god informasjon for videre arbeid. Skal målene nås er det viktig at prioriteringer blir gjort og at framdrift planlegges. Som nevnt i starten er det viktig at denne planen ikke bare blir liggende i skrivebordskuffen når den er ferdig. Derfor bør oppgavene for hva som skal gjøres og innen når fordeles og ansvaret tydeliggjøres. Klima er et så viktig tema at dette er en plan som bør gås igjennom årlig, hvor framdrift og resultat blir synliggjort slik at publikum kan følge fremdriften og komme med innspill underveis i prosessen.

Følgende organisasjoner har sluttet seg til uttalelsen:

Nord-Trøndelag Turistforening v/ daglig leder Nina Kolstad
Norsk Ornitologisk Forening avd. Nord-Trøndelag v/ Per Ivar Nicolaisen
Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag v/ fylkesleder Per Flatberg
4H Nord-Trøndelag v/ Johan Eggen
Grønn Hverdag v/ Iver Olerud

Med vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv i Nord-Trøndelag

Marit Hellan
Koordinator